

ETICKÝ KODEX ČESKÉ PEDAGOGICKÉ SPOLEČNOSTI

Kodex je zaměřen na dvě stěžejní oblasti pedagogického výzkumu, a to na realizaci výzkumu a na publikační činnost.

Etické principy realizace výzkumu

Člen České pedagogické společnosti:

1. respektuje pravidla vědecké práce, stejně jako svobodné, nezávislé a kritické myšlení
2. odpovídá za přesnost a správnost průběhu výzkumu, za způsob zpracování dat a za kvalitu prezentovaných dat;
3. provádí výzkum s respektem vůči všem jedincům, kteří jsou přímo či nepřímo cílem zkoumání, a dbá, aby jim nezpůsobil újmu a nepoškodil jejich práva;
4. informuje účastníky výzkumu pravdivě o povaze, cíli a průběhu výzkumu, stejně jako o možných důsledcích výzkumu;
5. získává pro výzkum dobrovolný informovaný souhlas od zkoumaných účastníků a poučí je o jejich možnosti z výzkumu kdykoliv odstoupit;
6. zachovává důvěrnost anebo anonymitu informací získaných během výzkumu od zkoumaných účastníků (týká se jak psaného, tak obrazového materiálu);
7. při výzkumu používá metody sběru dat s ohledem na zachování autorských práv;
8. během výzkumu i po jeho zveřejnění uchovává data a plány výzkumu takovým způsobem, aby nemohlo dojít k jejich zneužití (viz Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů);
9. zprostředkuje výsledky svého výzkumu zkoumaným účastníkům s respektováním dohodnutého způsobu prezentace;
10. nezveřejňuje výsledky svého výzkumu, pokud by mohlo dojít k poškození práv zkoumaných účastníků.

Etické principy publikační činnosti

Člen České pedagogické společnosti:

1. je povinen zveřejňovat výsledky své badatelské práce, a to v psaných i mluvených prezentacích (monografie, články v časopisech, přednášky aj.);
2. obsah svých publikací prezentuje pravdivě a nezkresleně na základě dosažených vlastních i jiných výzkumů;
3. nezamlčuje záměrně názory jiných autorů, které by byly protichůdné k jeho vlastním stanoviskům;
4. své výsledky prezentuje v závislosti na typu obsahu tak, aby byly k dispozici různým skupinám potenciálních uživatelů (tj. jiným badatelům, vzdělávacím politikům, učitelům a ředitelům škol, pracovníkům školské administrativy, rodičům, dětem a mládeži aj.);
5. publikace ztvárňuje tak, aby svými komunikačními parametry byly přizpůsobeny očekávaným potřebám jednotlivých skupin uživatelů;
6. uvádí pouze ty prameny, s nimiž se skutečně a přímo seznámil;
7. ctí autorská práva jiných badatelů a zdrojů informací a v žádném případě neuplatňuje zkreslení citací, jejich účelového vytrhávání z původního kontextu apod.;

8. důsledně cituje i autory diplomových či jiných studentských prací (pokud z nich čerpá); studenty považuje za plnoprávné autory;
9. soustavně a přesně dodržuje pravidla citace myšlenek či částí textů z jiných publikací, zejména důslednými odkazy na zdroje (autory), z nichž je citováno; přitom se řídí zásadami vyplývajícími z citačních norem (ČSN ISO 690, APA aj.), resp. jejich modifikacemi v jednotlivých nakladatelstvích, redakcích časopisů aj.;
10. ve sporných případech se opírá o ustanovení autorského zákona č. 121/2000 Sb., zejména o § 31 upravující citace v odborných a vědeckých dílech.

Návrh *Etického kodexu* byl vypracován a průběžně zpřesňován Janem Průchou a Romanem Švaříčkem. Podrobné zdůvodnění *Etického kodexu* je obsaženo ve stati publikované v časopisu *Pedagogická orientace* (2009, č. 2, s. 89–105).

Etický kodex *České pedagogické společnosti* byl schválen *Hlavním výborem ČPdS* dne 27. 11. 2013.